

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ

*Πρόγραμμα Καλλιέργειας Δεξιοτήτων
Πράξη: «Επιμόρφωση των εκπαιδευτικών στις δεξιότητες μέσω εργαστηρίων»
(MIS 5092064)*

**ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ
ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ 2014-2020» που
συγχρηματοδοτείται από την Ελλάδα και την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό
Κοινωνικό Ταμείο)**

**Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού,
Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση**
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΑΙ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΩ – ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ
ΣΥΝΑΙΣΘΗΣΗ & ΕΥΘΥΝΗ

1. Ψηφιακές δεξιότητες στη θεματική ενότητα του «Ενδιαφέρομαι και
Ενεργώ-Κοινωνική Συναίσθηση και Ευθύνη

Κοινωνική Ευαισθησία - Νοιάζομαι

Αμανατίδης Νικόλαος

Φιλοσοφία –Σκοπιμότητα προγράμματος

Σήμερα η ανθρωπότητα διανύει τη περίοδο της λεγόμενης 4ης βιομηχανικής επανάστασης, της τεχνολογικής/ ψηφιακής επανάστασης ή επανάστασης των αυτοματισμών, των ρομπότ και των εικονικών-ψηφιακών κόσμων. Αναλυτικότερα, η ψηφιακή επανάσταση έχει προσφέρει πολλαπλά τεχνολογικά επιτεύγματα ιδιαιτέρως τα τελευταία 20 έτη, όπου έξυπνες συσκευές έχουν ενσωματωθεί στην καθημερινότητα των ανθρώπων αλλά και των μαθητών Wegerif, (2012). Ως αποτέλεσμα έχουμε την εμφάνιση και καθημερινή χρήση τόσο από εκπαιδευτικούς όσο και από μαθητές πληθώρας ψηφιακών εργαλείων, αποθετηρίων και εικονικών περιβαλλόντων διδασκαλίας και γνώσης, με κύριο σκοπό την ανάπτυξη γνώσεων, ικανοτήτων και δεξιοτήτων από τους μαθητές (Johnson, L., Adams, S., and Cummins, M. (2012). Έτσι λοιπόν στη νέα αυτή καθημερινότητα, μπορεί κάποιος να πει, πως η εξέλιξη των εφαρμογών αυτών σε συνδυασμό με τα πολλαπλά τεχνολογικά επιτεύγματα της ψηφιακής επανάστασης έχουν αλλάξει τον τρόπο που οι σύγχρονες κοινωνίες λειτουργούν, επικοινωνούν αλλά και μαθαίνουν. Παράλληλα όμως το σημερινό σύγχρονο περιβάλλον διέπεται από συγκεκριμένα χαρακτηριστικά όπως η νέα μορφή οικονομίας, η διαφορετικότητα και πολυμορφία των κοινωνιών και η ανάπτυξη των αξιών και της κοινωνικής ενσυναίσθησης. Θα έλεγε κανείς ότι οδεύουμε προς μια κοινωνία αξιών και προώθησης της αλληλοϋποστήριξης και συνεργασίας των ανθρώπων σε κάθε τομέα, και στην εκπαίδευση (OECD, 2021). Το παρόν πρόγραμμα αφορά εκπαιδευτικές δραστηριότητες, οι οποίες εστιάζουν στις ψηφιακές δεξιότητες στη θεματική ενότητα του «Ενδιαφέρομαι και Ενεργώ-Κοινωνική Συναίσθηση και Ευθύνη με αναφορά στην κοινωνική ευαισθησία για μαθητές δημοτικών των δύο τελευταίων τάξεων, Ε΄ και ΣΤ΄. Σκοπός είναι η αναγνώριση και κατανόηση οικείων κοινωνικών θεμάτων και προβλημάτων και η επιτυχής αντιμετώπισή τους από τους μαθητές ως έναν βαθμό με ταυτόχρονη καλλιέργεια και ανάπτυξη συγκεκριμένων δεξιοτήτων όπως η ενσυναίσθηση, η επίλυση προβλήματος, η κριτική σκέψη, η εποικοδομητική συνεργασία σε ομάδα μέσω διαλόγου και επιχειρημάτων, η αλληλοϋποστήριξη καθώς και η ενίσχυση της γνώσης ενεργητικά, διερευνητικά και διαθεματικά σε κοινότητες-ομάδες πρακτικής, Graven, M., Lerman, S. Wenger, E. (1998). Οι μαθητές μαζί με το δάσκαλο γίνονται μικροί ερευνητές, ανακαλύπτουν το πρόβλημα, προτείνουν λύσεις και αυτενεργούν. Ολοκληρώνουν τη μαθησιακή διαδρομή με δράσεις εντός και εκτός σχολείου και παρουσιάζουν τις εργασίες τους στην ολομέλεια.

Πληροφορίες υλοποίησης: προαπαιτούμενες γνώσεις, προετοιμασία υλικού

Ο/Η εκπαιδευτικός αρχικά οργανώνει τους μαθητές σε ομάδες προωθώντας την αυτοεπίγνωση καθώς και το σεβασμό στο συμμαθητή. Ενισχύει τη φιλία, την ενσυναίσθηση και τη συμπερίληψη στο σχηματισμό των ομάδων καθώς και την ομαδοσυνεργατική μαθησιακή διαδικασία. Ακολουθώντας ο/η εκπαιδευτικός ερευνά, γνωρίζει και επιλέγει τις ιστοσελίδες και τα διαδικτυακά εργαλεία που θα επισκεφτούν οι μαθητές για την εύρεση πληροφοριών και την παραγωγή των εργασιών τους. Το έργο προτείνει σχετικούς ιστότοπους και πηγές καθώς και δωρεάν ψηφιακά εργαλεία για τη διερεύνηση και παραγωγή των μαθητικών εργασιών. Είναι καλό ο/η εκπαιδευτικός να έχει εργαστεί εκ των προτέρων πάνω στη λειτουργία των ψηφιακών εργαλείων που θα επιλέξει, ώστε να αποκτήσει τη γνώση και τις απαραίτητες δεξιότητες παιδαγωγικής χρήσης των εργαλείων αυτών αλλά και να αντιμετωπίσει οποιαδήποτε τεχνική δυσκολία. Επιπλέον τηρείται πάντοτε ο σεβασμός στα πνευματικά δικαιώματα. Οι μαθητές/τριες ασκούνται και γνωρίζουν πώς να συνεργάζονται σε ομάδες, να επιλέγουν τις κατάλληλες και αξιόπιστες ψηφιακές πηγές καθώς και να χρησιμοποιούν τα κατάλληλα και επιλεγμένα διαδικτυακά αποθετήρια και εργαλεία. Επίσης να αξιολογούν και παρουσιάζουν τις εργασίες τους στην ολομέλεια της τάξης επιλέγοντας πάντα μια κριτική ματιά στις δράσεις τους καθώς και αναστοχάζοντας την όλη εμπειρία τους. Η συγκεκριμένη διδακτική διαδικασία έχει ως σκοπό την ανάπτυξη των γνώσεων και δεξιοτήτων των μαθητών μέσα από μια πολύ όμορφη και ενδιαφέρουσα μαθησιακή και κοινωνική εμπειρία. Η σχολική μονάδα είναι χρήσιμο να διαθέτει εργαστήριο πληροφορικής και η σχολική τάξη υπολογιστή με προβολέα. Τα προτεινόμενα εργαστήρια μπορούν για την οικονομία του χρόνου να εφαρμοστούν διαθεματικά και σε άλλα μαθήματα ενώ η δομή τους σχεδιάστηκε έτσι ώστε να αποδίδει μια πλήρη εικόνα της προτεινόμενης θεματικής καθώς και των στόχων, δεξιοτήτων και μορφών υλοποίησης.

Περιγραφή επτά Εργαστηρίων: Στοχοθεσία των εργαστηρίων, προτεινόμενες δράσεις και υλικό αφόρμησης, επέκτασης, γενίκευσης.

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ

ΣΧΟΛΕΙΟ		ΤΜΗΜΑ.....	ΣΧΟΛ. ΕΤΟΣ:
Θεματική	3. Ενδιαφέρομαι και Ενεργώ-Κοινωνική Συναίσθηση και Ευθύνη	Υποθεματική	Κοινωνική Ευαισθησία
ΒΑΘΜΙΔΑ/ΤΑΞΕΙΣ (που προτείνονται)	Ε' και ΣΤ' Δημοτικού		
Τίτλος	Νοιάζομαι		

Δεξιότητες στόχευσης του εργαστηρίου

Δεξιότητες κοινωνικής ζωής: Κοινωνικές δεξιότητες, ενσυναίσθηση και ευαισθησία, πολιτειότητα, υπευθυνότητα, αλληλοϋποστήριξη, ομαδική συνεργασία, προσαρμοστικότητα και ανθεκτικότητα, διαμεσολάβηση και επίλυση συγκρούσεων.

Δεξιότητες της ψηφιακής ιθαγένειας και τεχνολογίας: Δημιουργία και διαμοιρασμός ψηφιακών εργασιών, διεπιστημονική και διαθεματική χρήση των νέων τεχνολογιών.

Ψηφιακή μάθηση του 21^{ου} αιώνα (4cs σε ψηφιακό περιβάλλον) Κριτική Σκέψη, Επικοινωνία, Συνεργασία, Δημιουργικότητα

Σύνδεση με τη Βασική Θεματική

Υποθεματική: 2. Εθελοντισμός διαμεσολάβηση 3. Συμπερίληψη: Αλληλοσεβασμός, διαφορετικότητα

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα	Εργαστήριο/τίτλος	Δραστηριότητες – (ενδεικτικές)
<p>Κοινωνικές δεξιότητες, ενσυναίσθηση και ευαισθησία, πολιτειότητα, υπευθυνότητα, αλληλοϋποστήριξη, ομαδική συνεργασία, προσαρμοστικότητα και ανθεκτικότητα, διαμεσολάβηση και επίλυση συγκρούσεων. Δεξιότητες της ψηφιακής ιθαγένειας και τεχνολογίας: Δημιουργία και διαμοιρασμός ψηφιακών εργασιών, Ψηφιακή μάθηση του 21ου αιώνα 4C: Επικοινωνία, Συνεργασία, Δημιουργικότητα.</p>	<p>Ας γνωριστούμε -ποιοι είμαστε; Φτιάχνουμε τους κανόνες της ομάδας μας.</p> 	<p>Σε μια κόλλα χαρτί γράψτε το όνομά σας στο αριστερό πλαίσιο. Για κάθε γράμμα γράψτε και από μία θετική λέξη η οποία συνδέεται κατά κάποιο τρόπο με εσάς. Όταν έχετε τελειώσει, μοιραστείτε το ανά ζευγάρια. Αναφέρετε σε όλη την ομάδα μία λέξη που αφορά το ζευγάρι σας και εξηγήστε γιατί διαλέξατε αυτή τη λέξη. Ο κάθε μαθητής θα αναφέρει τις λέξεις που έχει επιλέξει ο/η διπλάνός του. Δηλαδή το κάθε ζευγάρι θα παρουσιάζει ο ένας τον άλλο. Αντίστοιχα θα το αναρτήσετε σε ένα νοητικό χάρτη, https://bubbl.us/ Στο χάρτη το κάθε ζευγάρι θα γράψει το όνομα ως την κεντρική λέξη και στη συνέχεια θα συνδέσει τις θετικές λέξεις-ικανότητες προτερήματα από κάθε γράμμα της λέξης. Από κάθε ζευγάρι ο ένας θα παρουσιάσει και προβάλλει τα θετικά χαρίσματα του άλλου συμμαθητή-συνεργάτη.</p>

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα	Εργαστήριο/ τίτλος	Δραστηριότητες – (ενδεικτικές)
<p>Κοινωνικές δεξιότητες, ενσυναίσθηση και ευαισθησία, πολιτειότητα, υπευθυνότητα, αλληλοϋποστήριξη, ομαδική συνεργασία, προσαρμοστικότητα και ανθεκτικότητα, διαμεσολάβηση και επίλυση συγκρούσεων. Δεξιότητες της ψηφιακής ιθαγένειας και τεχνολογίας: Δημιουργία και διαμοιρασμός ψηφιακών εργασιών, Ψηφιακή μάθηση του 21ου αιώνα 4C: Κριτική, Επικοινωνία, Συνεργασία, Δημιουργικότητα.</p>	<p>Ερωτηματολόγιο για να γνωρίσουμε ο ένας τον άλλο καλύτερα.</p> 	<p>Δημιουργήστε μια σειρά ερωτήσεων για να γνωρίσουμε ο ένας τον άλλο. Οργανωθείτε σε ομάδες των τεσσάρων ή πέντε μαθητών. Περιπατήστε τριγύρω στην τάξη και βρείτε άτομα τα οποία μπορεί να απαντήσουν θετικά στις ερωτήσεις ενός ερωτηματολογίου, (αναλυτικά το ερωτηματολόγιο στην περιγραφή του εργαστηρίου παρακάτω) το οποίο και θα αναρτήσετε στον πίνακα της τάξης ή διαδικτυακά χρησιμοποιώντας τα ακόλουθα εργαλεία: https://goformative.com/ δωρεάν για εκπαιδευτικούς ή το https://www.google.com/forms/about/</p> <p>Εάν απαντήσουν θετικά, γράψτε το όνομά τους και οποιαδήποτε επιπλέον πληροφορία μπορεί να δώσουν. Όταν κάποιος έχει απαντήσει θετικά σε κάποια από τις ερωτήσεις αφήστε τον να σας κάνει και αυτός μια ερώτηση και προχωρήστε στον επόμενο. Αφού ολοκληρώσετε με τις ερωταπαντήσεις τις προσθέτετε στην ψηφιακή φόρμα και η κάθε ομάδα παρουσιάζει τις απαντήσεις-ευρήματα της έρευνας. Ενδεικτικά κάποιες ερωτήσεις: Αγοράζεις πράγματα από το διαδίκτυο; Τι αγόρασες πρόσφατα; Σου αρέσει να κάνεις πατίνι ή ποδήλατο; Σου αρέσουν τα αναψυκτικά; Περισσότερα στην εκτενέστερη περιγραφή του εργαστηρίου, στη συνέχεια.</p>

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα	Εργαστήριο/ τίτλος	Δραστηριότητες – (ενδεικτικές)
<p>Κοινωνικές δεξιότητες, ενσυναίσθηση και ευαισθησία, πολιτειότητα, υπευθυνότητα, αλληλοϋποστήριξη, ομαδική συνεργασία, προσαρμοστικότητα και ανθεκτικότητα, διαμεσολάβηση και επίλυση συγκρούσεων. Δεξιότητες της ψηφιακής ιθαγένειας και τεχνολογίας: Δημιουργία και διαμοιρασμός ψηφιακών εργασιών, Ψηφιακή μάθηση του 21ου αιώνα 4C: Κριτική, Επικοινωνία, Συνεργασία, Δημιουργικότητα.</p>	<p>Χτίζω ενσυναίσθηση. Τα συναισθήματά μου και εγώ Αναγνωρίζω τα συναισθήματά μου.</p> 	<p>Σε ομάδες των τριών, σκίστε ένα κομμάτι χαρτί στα τρία και στη συνέχεια ένας ζωγραφίζει το κεφάλι, ένας άλλος τον κορμό του σώματος και ένας άλλος τα πόδια, χωρίς να βλέπουν τι ζωγραφίζει ο καθένας. Μετά ενώστε όλα τα κομμάτια μαζί για να δείτε όλο το αστείο σώμα!</p> <p>Στη συνέχεια ζητήστε από τον καθένα να αποκαλύψει ποιο στοιχείο χαρακτήρα βρίσκουν ενοχλητικό και γιατί. Τι νιώθουν όταν το σκέφτονται ή όταν ακούνε τους συμμαθητές τους να το σχολιάζουν. Πως μπορούν να αντιμετωπίσουν δυσμενή σχόλια και πως θα μπορούσαν να κάνουν τον/την συμμαθητή τους να νιώσει όμορφα και να γίνουν φίλοι. Αντίστοιχα μπορούν να σχεδιάσουν και εκτυπώσουν τις δημιουργίες τους στο διαδικτυακό εργαλείο https://www.canva.com/el_gr/</p> <p>Στο συγκεκριμένο εργαλείο, το οποίο είναι και στα ελληνικά οι μαθητές σχεδιάζουν μία παρουσίαση, την οποία στη συνέχεια την αποθηκεύουν σε ψηφιακή μορφή όπως .pdf ή την εκτυπώνουν και την παρουσιάζουν στην ολομέλεια της τάξης. Κατά την παρουσίαση απαντούν στις ερωτήσεις των συμμαθητών τους για το είδος του σχεδίου αλλά και το γιατί είναι καλό να αποκτήσουμε ενσυναίσθηση και να καταλαβαίνουμε τα συναισθήματα των συμμαθητών μας.</p>

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα	Εργαστήριο/ τίτλος	Δραστηριότητες – (ενδεικτικές)
<p>Κοινωνικές δεξιότητες, ενσυναίσθηση και ευαισθησία, πολιτειότητα, υπευθυνότητα, αλληλοϋποστήριξη, ομαδική συνεργασία, προσαρμοστικότητα και ανθεκτικότητα, διαμεσολάβηση και επίλυση συγκρούσεων. Δεξιότητες της ψηφιακής ιθαγένειας και τεχνολογίας: Δημιουργία και διαμοιρασμός ψηφιακών εργασιών, Ψηφιακή μάθηση του 21ου αιώνα 4C: Κριτική, Επικοινωνία, Συνεργασία, Δημιουργικότητα.</p>	<p>Αναγνωρίζοντας ένα κοινωνικό θέμα. Αποκτώντας κοινωνική υπευθυνότητα.</p> 	<p>Σε ζευγάρια/μικρές ομάδες διαλέξτε μερικούς από τους 17 Στόχους Αειφόρου Ανάπτυξης και συζητήστε τι πιστεύετε ότι σημαίνει ο καθένας. Σχετικές πηγές ακολουθούν: http://hellenicplatform.org/oi-17-stoxoi/ https://inactionforabetterworld.com/17-pagkosmioi-stoxoi/</p> <p>Πού βλέπετε τέτοια παραδείγματα στη γειτονιά σας; Τι σας αρέσει και τι δεν σας αρέσει σχετικά με αυτά κοντά σας; Ποιο είναι το πρόβλημα που υπάρχει; Τι θα μπορούσατε να κάνετε για να το επιλύσετε ή να το βελτιώσετε; Κάποια παραδείγματα κοινωνικών θεμάτων που ενισχύουν την κοινωνική ευαισθησία και υπευθυνότητα ακολουθούν: Είναι άδικο να μην έχουμε πολλά πάρκα στην κοινότητά μου. Εύχομαι να υπήρχαν πολλά λεωφορεία έτσι ώστε η μαμά μου να μπορούσε να με πάει στο σχολείο χωρίς να στριμωχνόμαστε. Μου αρέσουν τα βιβλία αλλά είναι λίγο ακριβά, ίσως θα μπορούσαμε να έχουμε μια παιδική βιβλιοθήκη και κάθε γειτονιά. Υπάρχουν πολλά αδέσποτα ζώα στην περιοχή μου και μερικά δαγκώνουν. Κάτι θα πρέπει να κάνουμε και για αυτά. Οι ράμπες για ΑΜΕΑ είναι κατελημμένες από αυτοκίνητα στην περιοχή μου. Περισσότερα στην εκτενέστερη</p>

		περιγραφή του εργαστήριου, στη συνέχεια.
--	--	--

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα	Εργαστήριο/ τίτλος	Δραστηριότητες – (ενδεικτικές)
<p>Κοινωνικές δεξιότητες, ενσυναίσθηση και ευαισθησία, πολιτειότητα, υπευθυνότητα, αλληλοϋποστήριξη, ομαδική συνεργασία, προσαρμοστικότητα και ανθεκτικότητα, διαμεσολάβηση και επίλυση συγκρούσεων. Δεξιότητες της ψηφιακής ιθαγένειας και τεχνολογίας: Δημιουργία και διαμοιρασμός ψηφιακών εργασιών, Ψηφιακή μάθηση του 21ου αιώνα 4C: Κριτική, Επικοινωνία, Συνεργασία, Δημιουργικότητα.</p>	<p>Εξερευνώ και κατανοώ κοινωνικά θέματα, επιλέγω αυτό που με αφορά και επιθυμώ την επίλυσή του. Συνεργάζομαι και παίρνω συλλογικές αποφάσεις με την ομάδα μου.</p> 	<p>Περπατήστε στην περιοχή σας και εντοπίστε μέρη που χρειάζονται βελτίωση. Σε ομάδες σημειώστε τις ιδέες σας και συζητήστε τους λόγους. Ένας/ κάποιος από αυτούς θα μπορούσαν να είναι η βάση για την εργασία σας. Το επόμενο στάδιο είναι να σκεφτείτε για το πώς αυτό μπορεί να συζητηθεί/εκφραστεί. Σκεφτείτε τη διαδρομή που κάνετε για το σχολείο /το φροντιστήριο/το σουπερ μάρκετ, για κάπου που πάτε κάθε μέρα. Σχεδιάστε αυτή τη διαδρομή από την αρχή έως το τέλος. Τώρα προσθέστε τα χρώματα που βρίσκουμε συνήθως στα φανάρια - πράσινο για μια ωραία περιοχή, πορτοκαλί για μια σχετικά καλή περιοχή, κόκκινο για μια άσχημη περιοχή.</p> <p>Μπορούμε πραγματικά να επιφέρουμε όποια αλλαγή στο συγκεκριμένο θέμα; Θα αποθαρρυνθούμε; Τα ψηφιακά εργαλεία που μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε για την κατανόηση και επιλογή του θέματος είναι οι ψηφιακοί χάρτες:</p> <p>https://www.arcgis.com/</p> <p>https://www.google.com/intl/el/earth/</p> <p>Στα προτεινόμενα ψηφιακά εργαλεία μπορούμε να εντοπίσουμε το χάρτη</p>

		της περιοχής μας και να προσθέσουμε εικόνες και σχόλια-προτάσεις για τη βελτίωση και αντιμετώπιση των προβλημάτων ή δυσκολιών που αντιμετωπίζουμε ως πεζοί και κάτοικοι της συγκεκριμένης γεωγραφικής κοινότητας. Στη συνέχεια τους χάρτες μας τους εκτυπώνουμε και τους παρουσιάζουμε στην ολομέλεια της τάξης.
--	--	--

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα	Εργαστήριο/ τίτλος	Δραστηριότητες – (ενδεικτικές)
<p>Κοινωνικές δεξιότητες, ενσυναίσθηση και ευαισθησία, πολιτειότητα, υπευθυνότητα, αλληλοϋποστήριξη, ομαδική συνεργασία, προσαρμοστικότητα και ανθεκτικότητα, διαμεσολάβηση και επίλυση συγκρούσεων. Δεξιότητες της ψηφιακής ιθαγένειας και τεχνολογίας: Δημιουργία και διαμοιρασμός ψηφιακών εργασιών, Ψηφιακή μάθηση του 21ου αιώνα 4C: Κριτική, Επικοινωνία, Συνεργασία, Δημιουργικότητα.</p>	<p>Αναζητώ λύσεις για το κοινωνικό θέμα που επέλεξα σε ομαδική συνεργασία. Σχεδιάζω δράσεις και ενέργειες προς επίλυση του.</p> 	<p>Ως ομάδα, ανταλλάξτε απόψεις για το τι σημαίνει ποιοτική ομαδική δουλειά. Χωριστείτε σε μικρότερες ομάδες ανά 2 και κάθε ομάδα καλείται να λύσει ένα πρόβλημα που έχετε επιλέξει. Καταλήξτε σε ένα κοινωνικό θέμα στην ομάδα. Οργανώστε ένα σχέδιο δράσης. Στο νοητικό χάρτη που δημιουργήσε η κάθε ομάδα για τη θεματική που ασχολείται, αποφασίστε και σημειώστε κάθε βήμα που θα χρειαστεί να κάνετε προκειμένου να πετύχετε στο στόχο σας. Σχεδιάστε την χρονογραμμή των δράσεών σας. Τα ψηφιακά εργαλεία για την χρονογραμμή μπορεί να είναι τα https://www.timetoast.com/ και https://el.padlet.com/ Στη χρονογραμμή, αποφασίστε και σημειώστε κάθε βήμα που θα χρειαστεί να κάνετε ή κάνατε προκειμένου να πετύχετε στο στόχο σας. Ενδεικτικά κάποιες ερωτήσεις για την οργάνωση της ομάδας και των</p>

		<p>στόχων: 1. Έχουμε όλες τις απαιτούμενες γνώσεις και δεξιότητες;</p> <p>2. Ξέρουμε κάποιον μπορεί να μας βοηθήσει;</p> <p>3. Ποια η μέθοδος που θα ακολουθήσουμε για να έχουμε αποτελέσματα;</p> <p>4. Γιατί να ενδιαφέρει την κοινότητα η εργασία μας και τι καλό θα αποφέρει;</p>
--	--	---

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα	Εργαστήριο/ τίτλος	Δραστηριότητες – (ενδεικτικές)
<p>Κοινωνικές δεξιότητες, ενσυναίσθηση και ευαισθησία, πολιτειότητα, υπευθυνότητα, αλληλοϋποστήριξη, ομαδική συνεργασία, προσαρμοστικότητα και ανθεκτικότητα, διαμεσολάβηση και επίλυση συγκρούσεων.</p> <p>Δεξιότητες της ψηφιακής ιθαγένειας και τεχνολογίας:</p> <p>Δημιουργία και διαμοιρασμός ψηφιακών εργασιών, Ψηφιακή μάθηση του 21ου αιώνα 4C: Κριτική, Επικοινωνία, Συνεργασία, Δημιουργικότητα.</p>	<p>Αναστοχάζομαι, διορθώνομαι, προχωρώ και Αξιολογώ.</p> <p>Αποτελέσματα, διαχείριση, αυτοβελτίωση και συλλογικότητα στις αποφάσεις και την επίλυση.</p> 	<p>Όλοι συζητούν στην ομάδα τι λύση αποφάσισαν και γιατί. Ένα άτομο διαβάζει αυτό που έχει γραφτεί και συζητείται ως ομάδα.</p> <p>Συνεργατικά αποφασίστε ποιες ενέργειες ακολουθήσατε, πώς και με ποια σειρά. Σημειώστε τι αναθεωρήσατε και τι ήταν αποτελεσματικό. Ζωγραφίστε τα συναισθήματά σας με εικονίδια πριν-κατά τη διάρκεια της δράσης και τώρα με το https://emoji-maker.flat-icons.com/ . Ολοκληρώστε την εργασία σας με τη δημιουργία ενός Power Point όπου θα εντάξετε την όλη πορεία της δράσης σας, τα προβλήματα και τις δυσκολίες που αντιμετωπίσατε καθώς και τον τρόπο επίλυσής των. Καταλήξτε με έναν επίλογο της εργασίας σας όπου θα αναφέρετε το τι μάθατε από αυτή την εμπειρία σας, ποιες οι δεξιότητες που αναπτύξατε, πως συνεργαστήκατε για το αποτέλεσμα του έργου και σε τι θα συνεισφέρει η δράση σας στην τοπική</p>

		<p>κοινωνία αλλά και σε εσάς τους ίδιους. Ενσωματώστε στο Power Point τον/τους νοητικούς χάρτες καθώς και τις χρονογραμμές που δημιουργήσατε. Μπορείτε επίσης να δημιουργήσετε ένα podcast με την αφήγηση κάθε σταδίου της εργασίας σας και να το ανεβάσετε στην εκπαιδευτική διαδικτυακή και μαθητική πύλη European School Radio:</p> <p>http://europeanschoolradio.eu/el .</p> <p>Επιπλέον θα μπορούσατε να πάρετε συνεντεύξεις από τους συνεργάτες- μέλη της κοινότητας που σας βοήθησαν στην υλοποίηση των στόχων σας.</p>
--	--	---

Εκπαιδευτικό Υλικό/ Συνδέσεις/

<http://photodentro.edu.gr/ugc/retrieve/4146/euaisthisia.pdf>

<https://www.maxmag.gr/politismos/ekpaideusi/ensynaisthisi/>

http://www.specialeducation.gr/files4users/files/doc/aygerH_2012.doc

<http://hellenicplatform.org/oi-17-stoxoi/>

<https://inactionforabetterworld.com/17-pagkosmioi-stoxoi/>

<http://europeanschoolradio.eu/el>

Φορείς και άλλες συνεργασίες που θα εμπλουτίσουν το πρόγραμμά μας

Δήμος ή Κοινότητα, Τοπικοί σύλλογοι, ΜΚΟ, Εκκλησία, Βιβλιοθήκη. Περιβαλλοντικοί Σύλλογοι. Πανεπιστήμιο, ΙΕΚ, και άλλοι εκπαιδευτικοί φορείς. Περιφέρεια, τοπικοί ραδιοφωνικοί και τηλεοπτικοί σταθμοί, δημοσιογράφοι, γονείς, επαγγελματίες, ειδικά σχολεία και σχολές ΑΜΕΑ, μουσεία, επιστημονικά κέντρα και φορείς, αθλητικοί φορείς και σύλλογοι, ερευνητικά κέντρα και φορείς, σύλλογοι εκπαιδευτικών και διευθύνσεις εκπαίδευσης.

Αξιολόγηση Εργαστηρίου- Συνολική αποτίμηση & αναστοχασμός πάνω στην υλοποίηση - Εκδηλώσεις διάχυσης

Ο αναστοχασμός στην εκπαίδευση θεωρείται καίριος για τον εντοπισμό, την ανάλυση και την επίλυση σύνθετων προβλημάτων τα οποία προκύπτουν στην εκπαιδευτική διαδικασία (Spalding & Wilson 2002, Pollard, 1997). Κάποιες ερωτήσεις αναστοχασμού πάντα στο πλαίσιο της ομάδας:

Αναπτύχθηκε ο δημοκρατικός διάλογος, η κριτική σκέψη και η δημιουργικότητα;
Καλλιεργήθηκαν οι ψηφιακές δεξιότητες και η ποιοτική εργασία σε συνδυασμό με την ισόρροπη συμμετοχή στην ομάδα;
Επιτεύχθηκε ο στόχος της αναγνώρισης του κοινωνικού θέματος και της εύρεσης λύσης στο πρόβλημα;

Σημειώσεις:

Υποδειγματικό Υλικό- Δειγματικά Φύλλα εργασίας - Περιγραφή εργαστηρίων & δράσεων

Εργαστήριο 1: Κάποια επιπρόσθετα στοιχεία για την αυτογνωσία και την επικοινωνιακή συνεργασία σε ομάδα ακολουθούν: Το πρώτο βήμα προκειμένου να δημιουργηθεί ένα θετικό και ασφαλές κλίμα στην τάξη με εμπιστοσύνη στην ομάδα και προοπτικές συνεργασίας είναι να τεθούν και να συμφωνηθούν θεμελιώδεις κανόνες που θα καθοδηγούν και οριοθετούν την ομάδα. Θα μπορούσατε να ξεκινήσετε με κάποιους κοινούς βασικούς κανόνες και να ζητήσετε από τους μαθητές να προσθέσουν και δικούς τους αν πιστεύουν ότι συμβάλουν στο καλό κλίμα και την επικοινωνιακή λειτουργία της ομάδας. Διευκολύνετε τη δράση με μια συζήτηση σχετικά με το πώς αυτοί οι κανόνες θα δημιουργήσουν ένα θετικό κλίμα. Εάν κάτι λείπει από την τελική λίστα, μπορεί να προστεθεί αργότερα. Συζητήστε για το πόσο σημαντικό είναι να τηρούνται οι κανόνες και ότι ο καθένας είναι υπεύθυνος/η για αυτούς για την εύρυθμη λειτουργία της ομάδας. Τοποθετήστε τους κανόνες σε περίοπτη θέση μέσα στην τάξη και να τους υπενθυμίζετε τακτικά ώστε οι μαθητές να τους συμβουλευονται συχνά. Αντίστοιχα και στη συνέχεια για την ενίσχυση των ψηφιακών δεξιοτήτων των μαθητών η δράση αυτή θα μπορούσε και να ψηφιοποιηθεί με τη δημιουργία ενός εμπλουτισμένου με σχετικές εικόνες Power Point, στο εργαστήριο πληροφορικής **από τους μαθητές**, όπου θα παρουσιάσουν τα χαρακτηριστικά τους και τις αντίστοιχες λέξεις ανά

ζευγάρι. Επίσης η δράση θα μπορούσε να ηχογραφηθεί και να ανέβει σε ελληνικό διαδικτυακό αποθετήριο ηχογραφήσεων όπως το <https://video.sch.gr/> ή το <https://blogs.sch.gr/esrblog/esr-podcast/>.

Εργαστήριο 2: Ενδεικτικές Ερωτήσεις του Ερωτηματολογίου:

Μένεις εδώ κοντά;

Που ακριβώς;

Αγοράζεις πράγματα από το διαδίκτυο;

Τι αγόρασες πρόσφατα;

Σου αρέσει να κάνεις πατίνι ή ποδήλατο;

Σου αρέσουν τα αναψυκτικά;

Ποιο συγκεκριμένα;

Σου αρέσει να βλέπεις ταινίες;

Ποια είναι η αγαπημένη σου;

Διαβάζεις βιβλία;

Ποιο διάβασες τελευταία;

Σου αρέσει το καλοκαίρι;

Γιατί;

Ποιο το αγαπημένο σου φαγητό;

Ποιο το αγαπημένο σου σπορ;

Έχεις κατοικίδιο;

Τι είδος;

Με αυτή την άσκηση χτίζουμε τις σχέσεις μας, ενδυναμώνουμε την ομάδα και το πνεύμα συνεργασίας και αλληλοϋποστήριξης και ανακαλύπτουμε κοινά στοιχεία που μας δένουν και μας κάνουν φίλους. Μπορούμε το ερωτηματολόγιο να το δημιουργήσουμε και ηλεκτρονικά με το <https://www.google.com/forms> ή το <https://el.padlet.com/> όπου οι μαθητές απαντούν στις ερωτήσεις και εμπλουτίζουν τη συμμετοχή τους με εικόνες ή και βίντεο. Η κάθε ομάδα παρουσιάζει τα αποτελέσματα και με την καθοδήγηση του δασκάλου διενεργείται διάλογος για τις επιλογές των μαθητών

Εργαστήριο 3: Η δράση αυτή θα μπορούσε να μετασηματιστεί σε αντίστοιχες ιστορίες, διηγούμενες από τους μαθητές και θα μπορούσαν να γίνουν εικονοβιβλίο είτε σε έντυπη είτε σε ηλεκτρονική μορφή. Κάποια χρηστικά και δωρεάν ψηφιακά εργαλεία δημιουργίας e-book ή και κόμικ για μαθητές παρουσιάζονται: <https://www.storyjumper.com/> ή και <https://storybird.com/> , <https://edu.pixton.com>

Στη συνέχεια μεταβαίνουμε στη συνεργασία στην ομάδα καθώς και στην αναγνώριση και τον έλεγχο των συναισθημάτων των μαθητών μέσα στη δυναμική της ομάδας. Ανά ζευγάρια πάρτε ο καθένας από μια πόζα και ζωγραφίστε ο ένας

τον άλλο. Τι νιώθετε για αυτή τη ζωγραφιά; Πως μπορώ να έχω θετικά συναισθήματα; Γιατί χαίρομαι όταν κάνω τον/την φίλο/η να αισθάνεται.

Στις ομάδες οι μαθητές φτιάχνουν ένα πύργο όπως το Jenga, με ό,τι αντικείμενα υπάρχουν διαθέσιμα στην τάξη. Θέτουμε κανόνες σχετικά με το τι μπορεί να χρησιμοποιηθεί ή όχι. Δεν έχει να κάνει με το ποιες ομάδες θα κατασκευάσουν το ψηλότερο πύργο αλλά με τη διαδικασία του ότι δουλεύουμε όλοι μαζί για κάτι το οποίο μας κάνει να είμαστε χαρούμενοι. Μόλις ολοκληρωθούν οι κατασκευές η κάθε ομάδα παρουσιάζει το πώς συνεργάστηκε και ολοκλήρωσε τη δημιουργία. Μπορεί έπειτα ο/η εκπαιδευτικός να ρωτήσει την ομάδα πως κατασκεύασε τον πύργο, ποιες οι δυσκολίες που συνάντησε και πως επιλύσαν τα όποια προβλήματα. Έτσι η ομάδα σε κατάσταση παρουσίασης πλέον, αναστοχάζεται και χαίρεται για τη συλλογική της δημιουργία χτίζοντας θετικά συναισθήματα και ενισχύοντας περεταίρω το δέσιμο και την αποτελεσματική συνεργασία της. Ψηφιοποίηση της παρουσιάσής της μπορεί να γίνει μέσω του εργαλείου <https://www.thinglink.com/>

Εργαστήριο 4: Κρατήστε σημειώσεις σε χαρτί/ post-it και μοιραστείτε με την ομάδα. Σκεφτείτε τη λύση και ερευνήστε από πηγές με την καθοδήγηση του/της δασκάλου/ας σας πως μπορείτε να συμβάλετε ενεργά στην επίλυσή του. Παρουσιάστε το πρόβλημα και τη λύση στην ολομέλεια. Σκεφθείτε και δημιουργήστε μια λίστα με θέματα και προβλήματα που σας απασχολούν ή συναντάτε στη γειτονιά σας.

Σε ομάδες, αποφασίστε ποια από τη λίστα είναι κοινωνικά θέματα και γιατί. Σκεφτείτε – αυτό το θέμα επηρεάζει το μέρος που ζω/τους ανθρώπους/τα ζώα/τα δέντρα και τα φυτά με αρνητικό τρόπο; Αποτελεί αυτό ένα θέμα που ανησυχεί την κοινότητά ή τη χώρα σας ως σύνολο ή ακόμη και ένα παγκόσμιο θέμα; Μπορεί ο καθένας από εσάς και την ομάδα σας να κάνει κάτι σχετικά με αυτό; Είναι ένα θέμα που αξίζει παγκόσμιας προσοχής; Ποιοι στόχοι αειφόρου ανάπτυξης σχετίζονται με αυτό το θέμα;

Εξηγήστε σε όλη την ομάδα γιατί επιλέξατε τα θέματα που πιστεύετε ότι είναι κοινωνικά και γιατί απορρίψατε κάποια από τα υπόλοιπα. Χρησιμοποιήστε πολυμεσικό τρόπο παρουσίασης και ανακοίνωσης των επιλογών και αποτελεσμάτων σας όπως μια ψηφιακή ιστορία, Digital Storytelling: <https://prezi.com/video/>, δωρεάν για εκπαιδευτικούς.

Εργαστήριο 5:

Περπατήστε στην περιοχή σας και εντοπίστε μέρη που χρειάζονται βελτίωση. Σε ομάδες σημειώστε τις ιδέες σας και συζητήστε τους λόγους. Ένας/ κάποιοι από αυτούς θα μπορούσαν να είναι η βάση για την εργασία σας. Το επόμενο στάδιο είναι να σκεφτείτε για το πώς αυτό μπορεί να συζητηθεί/εκφραστεί. Σκεφτείτε τη διαδρομή που κάνετε για το σχολείο /το φροντιστήριο/το σούπερ μάρκετ, για κάπου που πάτε κάθε μέρα. Σχεδιάστε αυτή τη διαδρομή από την αρχή έως το

τέλος. Τώρα προσθέστε τα χρώματα - πράσινο για μια ωραία περιοχή, πορτοκαλί για μια καλή σχετικά περιοχή και κόκκινο για μια άσχημη περιοχή. Ανά ζευγάρια, παρουσιάστε στο ταίρι σας τη διαδρομή σας και εξηγήστε γιατί έχετε τα συγκεκριμένα συναισθήματα για την κάθε περιοχή. Κρατείστε σημειώσεις και μοιραστείτε τες με την ομάδα για να αναγνωρίσετε τα θέματα που σας απασχολούν και σας κάνουν να νιώθετε με αυτόν τον τρόπο. Εάν κάποιο θέμα ή περιοχή αναφέρεται πάνω από μία φορά, τότε σε αυτήν/το θα μπορούσατε να εστιάσετε που σημαίνει ότι κάτι σημαντικό προκύπτει, ένα πρόβλημα-μια κατάσταση η οποία χρήζει συζήτησης και αντιμετώπισης. Ένα πρόβλημα με το οποίο θα μπορούσε να θέλει να ασχοληθεί η ομάδα. Βγάλτε μια φωτογραφία την περιοχή, το πάρκο ή το κτήριο με το οποίο θα θέλατε να ασχοληθείτε. Πάνω στη φωτογραφία της περιοχής, του πάρκου ή το κτηρίου που θέλετε να αλλάξετε ζωγραφίστε τι θέλετε να δείτε εκεί/τι θα θέλατε λιγότερο να δείτε και μοιραστείτε το με την ομάδα. Εξηγήστε τις ιδέες σας και πώς νομίζετε ότι θα μπορούσαν να εφαρμοστούν στην πράξη, στην καθημερινή σας ζωή. Στη συνέχεια κατανοείστε το θέμα συζητώντας το στην ομάδα και μελετώντας τις σχετικές πηγές που επιλέξατε για την αξιοπιστία και εγκυρότητά τους. Μπορείτε να βρείτε άρθρα ή πηγές πάνω σε αυτό το θέμα; Επηρεάζει πολλούς ή λίγους αυτό το θέμα; Είναι σημαντικό για την κοινωνία/κοινότητα Το θέμα σας προκαλεί κάποια αντιπαράθεση; Υπάρχουν πολλαπλές πτυχές; Εάν ναι, τότε είναι μια καλή επιλογή ενός σημαντικού κοινωνικού θέματος. Μπορούμε πραγματικά να επιφέρουμε όποια αλλαγή στο συγκεκριμένο θέμα; Θα αποθαρρυνθούμε; Υπάρχει κάποιος/κάτι που μπορεί γρήγορα να μας δημιουργήσει πρόβλημα; Τα ψηφιακά εργαλεία που μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε για την κατανόηση και επιλογή του θέματος είναι οι νοητικοί χάρτες: <https://bubbl.us/>

Εργαστήρι 6: Ενδεικτικές ευρύτερες δράσεις για την ανάπτυξη δεξιοτήτων αποτελεσματικής συνεργασίας σε ομάδες ακολουθούν: Χωριστείτε σε μικρότερες ομάδες και κάθε ομάδα να λύσει ένα πρόβλημα. Ένα άτομο από κάθε ομάδα περπατά τριγύρω στην τάξη και παρατηρεί τη γλώσσα του σώματος, τις κινήσεις, τις εκφράσεις προσώπου και οτιδήποτε αναφέρεται κατά τη διάρκεια ανταλλαγής απόψεων και επιχειρημάτων. Σημειώνουν ό,τι βλέπουν ότι χρησιμοποιείται σωστά και ό,τι δεν πραγματοποιείται ορθά και δικαιολογούν τις παρατηρήσεις τους. Οι μαθητές- παρατηρητές συζητούν ό,τι είδαν και διενεργούν έναν αναστοχασμό σε όλη την ομάδα, επισημαίνοντας παραδείγματα καλής συνεργασίας καθώς επίσης και το τι και πως θα μπορούσε να βελτιωθεί η συγκεκριμένη τακτική που ακολουθείτε στην ομάδα. Η κάθε ομάδα σκέφτεται και παρουσιάζει μια ιστορία διαφωνίας στο σχολείο που κατέληξε σε λεκτική διαμάχη. Συζητά πως θα μπορούσε να αποφύγει τη διαμάχη και να καταλήξει σε συμφωνία με ικανοποίηση και για τα δύο μέρη. Αφού έχετε αποφασίσει με ποιο κοινωνικό θέμα θα ασχοληθείτε, σε ομάδες αναζητήστε άλλα παρόμοια θέματα και πρωτοβουλίες. Δείτε τι αποδίδει σε αυτές τις εργασίες και κάντε μια λίστα. Βάλτε τες ανά ομάδες/θέματα και μετά

συζητήστε με όλη την ομάδα. Τώρα σκεφτείτε ποιες από αυτές ανταποκρίνονται και μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την θεματική σας. Σημειώστε πώς θα μπορούσε αυτό να γίνει και μοιραστείτε το με την ομάδα. Οργανώστε ένα σχέδιο δράσης. Στο νοητικό χάρτη που δημιούργησε η κάθε ομάδα για τη θεματική που ασχολείται, αποφασίστε και σημειώστε κάθε βήμα που θα χρειαστεί να κάνετε προκειμένου να πετύχετε στο στόχο σας. Κάθε ομάδα βάζει τους στόχους κάτω από τις ακόλουθες κατηγορίες

1. Έχουμε όλες τις απαιτούμενες δεξιότητες;
2. Ξέρουμε κάποιον που έχει τις δεξιότητες;
3. Ποιος ή τι χρειάζεται να μας υποστηρίξει;
4. Τι χρειαζόμαστε από υλικά, πηγές, ανθρώπους;
5. Ποια η μέθοδος που θα ακολουθήσουμε;
6. Γιατί να ενδιαφέρει την κοινότητα η εργασία μας και τι καλό θα αποφέρει;
7. Πως θα δημοσιοποιήσω τη δράση μου και σε ποιους θα απευθυνθώ για βοήθεια, δήμαρχο, βουλευτή, κλπ.
8. Σχεδιάστε την χρονογραμμή των δράσεών σας. Τα ψηφιακά εργαλεία για την χρονογραμμή μπορεί να είναι τα <https://www.timetoast.com/> και <https://el.padlet.com/>

Εργαστήριο 7: Ενδεικτικές ευρύτερες δράσεις για την αξιολόγηση και τον αναστοχασμό των δράσεων των ομάδων ακολουθούν: Η κάθε ομάδα ζωγραφίζει το λογότυπό της και καταγράφει τους στόχους και τον σκοπό της ομάδας. Έπειτα συζητά το κάθε μέλος τον/την ρόλο του στην ομάδα και προτείνουν το σύνθημα για κάθε ομάδα, π.χ. *Ενωμένοι Προχωράμε*. Η κάθε ομάδα το λέει δυνατά με μία φωνή. Στις ομάδες αφηγηθείτε με λεπτομέρεια την ιστορία σας από την αρχή. Ξεκινά ο πρώτος αφηγώντας μια φάση της ιστορίας, ακολουθεί ο επόμενος με μια άλλη και η ιστορία συνεχίζεται μέχρι να φτάσετε στο σημείο που βρίσκεται η εργασία και η δράση σας αυτή τη στιγμή. Τώρα συνεχίστε την ιστορία, με τη σκέψη πώς θα μπορούσε να προχωρήσει η εργασία ή πώς θα θέλατε να τη δείτε στην πορεία. Σημειώστε τις ιδέες, μοιραστείτε τις με την ομάδα και δείτε εάν είναι εφαρμόσιμες. Σχεδιάστε μια ιστοριογραμμή στο διαδικτυακό εργαλείο <https://www.timetoast.com/> ή <https://el.padlet.com/> με την έναρξη του έργου στο ένα άκρο, τη σημερινή ημερομηνία στη μέση και μια γραμμή που πηγαίνει στο μέλλον. Αυτό μπορείτε αρχικά να το κάνετε σε χαρτί.

Ο καθένας έχει ένα μολύβι και μπορεί να προσθέσει γεγονότα κατά μήκος της γραμμής που έχουν ήδη συμβεί και ξεχωρίζουν στη μνήμη τους - είτε καλά είτε άσχημα. Καταστάσεις δύσκολες και προβλήματα-εμπόδια που εμφανίστηκαν και επιλύθηκαν. Όλοι συζητούν τι έγραψαν και γιατί - ή ένα άτομο διαβάζει αυτό που έχει γραφτεί και συζητείται ως ομάδα.

Στη συνέχεια, όλοι προσθέτουν στο μελλοντικό σημείο του χρονοδιαγράμματος, δηλώνοντας ποιες είναι οι ελπίδες και οι προοπτικές τους για το έργο.

Όλοι συζητούν στην ομάδα τι κατέγραψαν και γιατί. Ένα άτομο διαβάζει αυτό που έχει γραφτεί και συζητείται ως ομάδα.

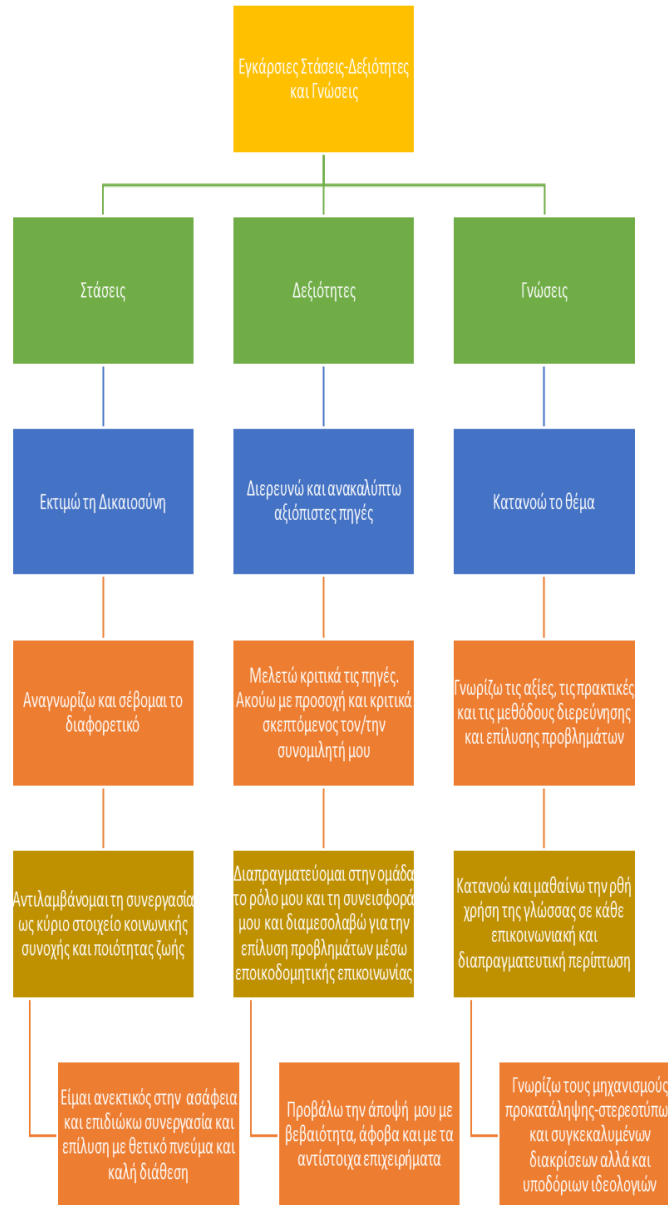
Συνεργατικά αποφασίστε ποιες ενέργειες πρέπει να ακολουθήσετε, πώς και με ποια σειρά. Σημειώστε τι αναθεωρήσατε και τι ήταν αποτελεσματικό. Ζωγραφίστε τα συναισθήματά σας με εικονίδια πριν-κατά τη διάρκεια της δράσης και τώρα. Ολοκληρώστε την εργασία σας με τη δημιουργία ενός Power Point όπου θα εντάξετε την όλη πορεία της δράσης σας, τα προβλήματα και τις δυσκολίες που αντιμετωπίσατε καθώς και τον τρόπο επίλυσής των. Καταλήξτε με έναν επίλογο της εργασίας σας όπου θα αναφέρετε το τι μάθατε από αυτή την εμπειρία σας, ποιες οι δεξιότητες που αναπτύξατε, πως συνεργαστήκατε για το αποτέλεσμα του έργου και σε τι θα συνεισφέρει η δράση σας στην τοπική κοινωνία αλλά και σε εσάς τους ίδιους.

Είναι επίσης σημαντικό να αναφέρουμε ότι για την οικονομία του χρόνου οι προτεινόμενες δραστηριότητες μπορούν να επεκταθούν διαθεματικά και σε άλλα γνωστικά αντικείμενα του Προγράμματος Σπουδών. Οι προτεινόμενες ενότητες ακολουθούν: Κοινωνική και Πολιτική Αγωγή Ε' Δημοτικού, Ενότητες: Έχουμε Δικαιώματα και Υποχρεώσεις, Ερευνώ Σκέφτομαι Αποφασίζω. Ε': Η ζωή στην πόλη, ο φίλος μας το περιβάλλον, ΣΤ': Η ζωή έξω από την πόλη, Ατυχήματα. Μελέτη περιβάλλοντος, Ε' Γεωγραφία: Καιρός, κλίμα και ανθρώπινες δραστηριότητες, ΣΤ' Γεωγραφία Οι ανθρώπινες δραστηριότητες ως παράγοντας μεταβολών στην επιφάνεια της Γης, Θρησκευτικά και Φυσικά σε αντίστοιχες ενότητες που αφορούν το περιβάλλον και τη ζωή μας σε αυτό. Με τον τρόπο αυτό, θα λειτουργήσουν πιο αποτελεσματικά αλλά και θα υποστηρίξουν παιδαγωγικά και μαθησιακά και τις άλλες γνωστικές περιοχές της διδακτικής διαδικασίας. Τα ψηφιακά εργαλεία συνομιλούν και ενισχύουν τόσο τις δράσεις των μαθητών όσο και τα μαθησιακά αποτελέσματα αλλά και την ανάπτυξη των σχετικών δεξιοτήτων.

Στη συνέχεια και για την καλύτερη κατανόηση του παιδαγωγικού μοντέλου, ακολουθεί ένα σχήμα ανάπτυξης των δεξιοτήτων και γνώσεων των μαθητών αναφορικά με το προτεινόμενο πρόγραμμα. Οι κάθε στήλη αφορά και μία προοπτική μάθησης όπως: Στάση, Δεξιότητα και Γνώση. Τρεις στήλες λοιπόν όπου αναλύονται επιγραμματικά οι στάσεις, δεξιότητες και γνώσεις που θα μπορούσαν να αναπτύξουν οι μαθητές μας με τη συγκεκριμένη ενασχόλησή τους. Είναι σημαντικό εξ αρχής να θέσουμε το πλαίσιο, τον σκοπό και τους στόχους της ανάπτυξης των μαθητών μας ώστε να μπορέσουμε με επιτυχία και οργάνωση να πορευθούμε στην εφαρμογή του προγράμματος. Το συγκεκριμένο σχήμα οπτικοποιεί αυτό το πλαίσιο για την καλύτερη κατανόησή και εφαρμογή του από τους εκπαιδευτικούς.

ΣΧΗΜΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΓΝΩΣΕΩΝ

Ενδεικτικές δραστηριότητες για την περιγραφική αξιολόγηση

Η αξιολόγηση των μαθητών γίνεται με βάση τους άξονες της συνεργασίας των ομάδων, της κριτικής επιλογής του κατάλληλου υλικού, της συνεργασίας και επικοινωνιακής επικοινωνίας στην ομάδα, του σχεδιασμού και της πληρότητας των παρουσιάσεων, της ενασχόλησης με τα ψηφιακά εργαλεία των ΤΠΕ και της ικανότητας παρουσίασης και ανάπτυξης του προφορικού και επικοινωνιακού τους λόγου. Όλα αυτά πάντα σε σχέση με τις ικανότητες και την ηλικία των μαθητών. Είναι πολύ σημαντική η πρότερη πλήρης καθοδήγηση των μαθητών πάνω στις δραστηριότητες για την αποφυγή λαθών και την οικονομία του χρόνου. Ο/Η εκπαιδευτικός καθοδηγεί και συντονίζει τους μαθητές και τις ομάδες με πλήρη και λεπτομερή αναφορά των εργασιών με τις οποίες θα ασχοληθεί η τάξη, θα αναφέρει το σκοπό και τους στόχους αλλά και τη συνολική πορεία που θα ακολουθήσουν οι μαθητές ως την ολοκλήρωσή τους. Η αξιολόγηση γίνεται πάντα διαμορφωτικά και στο σύνολο της μαθησιακής πορείας. Περιλαμβάνει όλους τους άξονες συμμετοχής των μαθητών στις εργασίες όπως επικοινωνία, αυτονομία και πρωτοβουλία, ενεργή μάθηση και έρευνα, κριτική αναζήτηση και αξιολόγηση πληροφοριών και πηγών, διαχείριση χρόνου, διάλογο και επιχειρηματολογία, επίλυση προβλήματος και ανάπτυξη ιδεών καθώς και δεξιότητες παρουσίασης και προβολής συμπερασμάτων και γνώσεων που αποκτήθηκαν μέσω της ενεργού μάθησης.

Οι ενδεικτικές δραστηριότητες για την περιγραφική αξιολόγηση των μαθητών προτείνονται με βάση το συγκεκριμένο πρόγραμμα-πρόταση. Αυτοαξιολόγηση των μαθητών: Η αυτοαξιολόγηση των μαθητών ορίζεται με το να στοχαστούν και να αποτιμήσουν μια συλλογική δράση, να αποτιμήσουν μια ατομική εργασία, να αποτιμήσουν ή και να ερμηνεύσουν τη συμμετοχή τους στην ομαδική συνεργασία, να ορίσουν τους στόχους και τα επόμενα βήματα της μαθησιακής τους πορείας καθώς και να ορίσουν κριτήρια και να επιλέξουν τις εργασίες που ολοκλήρωσαν για τον ατομικό τους φάκελο. Η ετεροαξιολόγηση των μαθητών: συζητούν στην ομάδα τις εργασίες των συμμαθητών τους, παρακολουθούν και αναστοχάζονται τις εργασίες των άλλων ομάδων, μελετούν κριτικά το μοντέλο δράσης και εργασίας των συμμαθητών τους στις ομάδες. Συστηματική παρατήρηση τόσο από τον/την εκπαιδευτικό όσο και από τους μαθητές των άλλων ομάδων και συμμαθητών για την ολοκληρωμένη συλλογή δεδομένων πάνω στην ανάπτυξη δεξιοτήτων και γνώσεων μέσω της ενασχόλησης με το προτεινόμενο έργο.

Φύλλα περιγραφικής αυτο-αξιολόγησης

Φύλλο Περιγραφικής Αξιολόγησης

Όνοματεπώνυμο μαθητή:	
Ενδιαφέρον	Συμμετέχει, ερωτά, συνεργάζεται, δημιουργεί.
Ενσυναίσθηση	Προσπαθεί να κατανοεί καλύτερα τους φίλους του/της με το να αναγνωρίζει συναισθήματα και διαθέσεις. Δίνει χώρο στους άλλους για να εκφράζονται.
Προσπάθεια	Αποδεικνύει έμπρακτα ικανότητα να παρακολουθεί, να καθορίζει, να ιεραρχεί και να ολοκληρώνει τις δράσεις και τα έργα της ομάδας.
Συμμετοχή	Συνεργάζεται καλά με τους λοιπούς μαθητές της ομάδας που έχουν πολλές διαφορετικές απόψεις.
Πρωτοβουλία	Αναλαμβάνει πρωτοβουλία και αυτενεργεί με κριτική και συμμετοχική δεξιότητα.
Αυτοπεποίθηση	Αναλαμβάνει προκλήσεις και δράσεις και επιλύει διφορούμενα ζητήματα, προβλήματα και αδιέξοδα.

Μεθοδικότητα	Οργανώνει την εργασία του σε συνεργασία με την ομάδα και ενημερώνει αναλυτικά για κάθε δράση, κίνηση, πρωτοβουλία και ιδέα.
Αποτελεσματικότητα	Συνεργάζεται στην ομάδα, αναγνωρίζει τα λάθη, επιλύει προβλήματα και συγκρούσεις και καταλήγει σε αποτέλεσμα.
Παρατηρητικότητα	Με κριτική και αναστοχαστική ματιά αναγνωρίζει και επιλύει προβλήματα και καταλήγει σε αποτέλεσμα μέσω συνεργασίας, ευελιξίας και προσαρμοστικότητας.
Κριτική ικανότητα	Διερευνά, ανακαλύπτει και αναστοχάζεται κριτικά τις διαφορετικές πηγές, έργα, δράσεις, συνεργασίες και επικοινωνιακές συμβάσεις που χρησιμοποιούνται σε μία ομάδα ή σε ένα κοινωνικό σύνολο.
Συνεργασία στην ομάδα	Ακούει, συμμετέχει στο διάλογο, επικοινωνεί εποικοδομητικά και αναλαμβάνει πρωτοβουλίες.

Έρευνα και συμμετοχή σε δράσεις και εργασίες εκτός σχολικού περιβάλλοντος	Προτείνει συνεργασίες, δράσεις και επισκέψεις σε φορείς εκτός σχολείου αναφορικά με την εργασία της ομάδας.
Αυτενέργεια και Αυτονομία	Αναλαμβάνει πρωτοβουλία, διερευνά λύσεις και αντιμετωπίζει με επιτυχία ανοίκειες καταστάσεις και νέες μορφές δράσεις και συνεργασίας.
Δημιουργική ικανότητα	Προβάλλει νέες ιδέες, αναλύσει την υπάρχουσα κατάσταση και τα προβλήματα και θέτει νέες λύσεις, μοντέλα σκέψης και συνεργασίες.

Περιγραφή ενδεικτικών δραστηριοτήτων για το portfolio μαθητή/-τριας

Αναφορικά με το portfolio μαθητή και λόγω της θεματικής του συγκεκριμένου προγράμματος, Ψηφιακές δεξιότητες στη θεματική ενότητα του «Ενδιαφέρομαι και Ενεργώ-Κοινωνική Συναίσθηση και Ευθύνη» προτείνεται η δημιουργία ενός e-portfolio. Ενδεικτικό σχετικό διαδικτυακό εργαλείο που προτείνεται είναι: <http://e-portfolio.sch.gr/> Ο ηλεκτρονικός φάκελος/χαρτοφυλάκιο του μαθητή (e-Portfolio) μπορεί να οριοθετηθεί ως μια συλλογή από ψηφιακά αντικείμενα που μπορεί να περιλαμβάνει: έγγραφα, φωτογραφίες, βίντεο, μουσικά αρχεία, παρουσιάσεις, επίλυση προβλήματος, που έχουν σχεδιαστεί για να υποστηρίξουν μια σειρά από παιδαγωγικές διαδικασίες και σκοπούς αξιολόγησης (Abrami and Barrett, 2005). Οι Ruckett και Black (2000) αναφέρουν ότι: ο φάκελος εργασιών είναι μια προμελετημένη συλλογή των εργασιών του μαθητή που παρουσιάζουν στον/στην εκπαιδευτικό, στο μαθητή και στους γονείς τους καρπούς, την πρόοδο και τα επιτεύγματα του μαθητή σε συγκεκριμένες γνωστικές περιοχές». Ενδεικτικές δραστηριότητες ακολουθούν:

Αναστοχάζομαι και αξιολογώ τις δεξιότητές μου – Αναπτύσσω και εφαρμόζω τις γνώσεις μου. Σκοπός: Να διερευνήσουν οι μαθητές ποιες δεξιότητες ανέπτυξαν για τις δραστηριότητες, με τις οποίες ασχολήθηκαν και σε ποιο βαθμό ανέπτυξαν τις συγκεκριμένες δεξιότητες.

Οι μαθητές σκέφτονται και καταγράφουν: Ποιες δεξιότητες πιστεύουν ότι έχουν αναπτύξει ασχολούμενοι με την κοινωνική ευαισθησία στο πρόγραμμα αυτό και σε ποιο βαθμό.

Ποιες γνώσεις πλέον ανέπτυξαν αλλά και διαθέτουν και πώς τις αξιοποίησαν στις ομαδικές δραστηριότητες.

Ποια χαρακτηριστικά της προσωπικότητάς τους έχουν αναδειχθεί μέσω του αναστοχασμού και της αυτογνωσίας τους κατά τη διάρκεια των ομαδικών δραστηριοτήτων.

Αναπτύσσω και εφαρμόζω ψηφιακές δεξιότητες

Εύρεση και γνωστική αξιοποίηση σχετικών διαδικτυακών πηγών με τη θεματική της ομάδας

Χρήση των προτεινόμενων ψηφιακών εργαλείων καθώς και γενικότερα του Η/Υ.

Ομαδική συνεργασία σε ψηφιακό μέσο.

Αναζήτηση λύσης και επίλυση προβλήματος με καταγραφή σε ψηφιακό μέσο παρουσίασης, π.χ. Padelt, Timetoast ή Power Point.

Ενδεικτικός Πίνακας καταγραφής δεξιοτήτων και γνώσεων των μαθητών για το e-portfolio	
Δεξιότητα-Γνώση	Δραστηριότητα
<p>Ομαδική συνεργασία και ανταλλαγή απόψεων και επιχειρημάτων. Αποτελεσματική Συμμετοχή και εργασία ως μέλος της ομάδας. Απέκτησα γνώσεις σχετικά με την κοινωνική ευαισθησία, την ενσυναίσθηση και αναγνώριση ενός κοινωνικού προβλήματος.</p>	<p>Ενδεικτικό παράδειγμα: Στη δραστηριότητα «αναζήτηση θέματος» έλαβα μέρος στην ομάδα εργασίας, η οποία σχεδίασε έναν νοητικό χάρτη και συνέβαλα με την άποψή μου για την καταγραφή του προβλημάτων των αδέσποτων ζώων στην περιοχή μας. Για την επίλυση του προβλήματος αποφασίσαμε να ετοιμάσουμε φυλλάδια ευαισθητοποίησης του δήμου και των κατοίκων. Είμαι καλός στο σχέδιο και ανέλαβα να κάνω τη σχεδίαση του φυλλαδίου. Επίσης, κατάλαβα ότι μπορώ να συνεργαστώ με επιτυχία με τα άτομα της ομάδας εργασίας.</p>
<p>Επικοινωνιακή Επικοινωνία Να ακούω καλά και χωρίς διακοπές τον συνομιλητή μου να δέχομαι μια κριτική, αλλά και υποδείξεις από τα άλλα μέλη της ομάδας. Επίσης, να δέχομαι συμβουλές και απόψεις από τους συμμαθητές μου. Απέκτησα γνώσεις σχετικές με την αναγνώριση ενός προβλήματος αλλά και τη δυνατότητα δράσεων ως προς την επίλυσή του.</p>	<p>Ενδεικτικό παράδειγμα: Δέχτηκα την κριτική μέλους της ομάδας για την επιμονή μου στο συγκεκριμένο κοινωνικό θέμα των σκουπιδιών αν και η ομάδα είχε επιλέξει τα αδέσποτα. Αυτό είχε ως αποτέλεσμα η ομάδα να αποκτήσει θετική στάση απέναντί μου και να μου προτείνει τον σχεδιασμό των φυλλαδίων για την εκστρατεία ενημέρωσης των κατοίκων της γειτονιάς μας σχετικά με το πρόβλημα αυτό.</p>

Βίντεο (ένα πρωτότυπο βίντεο επίδειξης υποδειγματικής διδασκαλίας ή επιμορφωτικής παρουσίασης του εργαστηρίου)

<https://youtu.be/FI-KjXUjrb0>

Και μέσω safe tube:

<https://video.link/w/fqjxc>

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Abrami, C. P. & Barrett, H. (2005). Directions for research and development on electronic portfolios. *Canadian Journal of Learning and Technology*, 31(3), online version.

Graven, M., Lerman, S. Wenger, E. (1998). Communities of practice: Learning, meaning and identity. *Journal of Mathematics Teacher Education* 6, 185–194 (2003)

Johnson, L., Adams, S., and Cummins, M. (2012). *NMC Horizon Report: 2012 K-12 Edition*. Austin, Texas: The New Media Consortium

OECD (2021), *OECD Science, Technology, and Innovation Outlook 2021: Times of Crisis and Opportunity*, OECD Publishing, Paris

Pollard, A., (1997). *Reflective Teaching in the Primary School*. London :Cassel

Puckett, Margaret & Black, Janet. (2000). *Authentic Assessment of the Young Child: Celebrating Development and Learning*. Second Edition.

Spalding, E. & Wilson, A. (2002). Demystifying Reflection: A Study of Pedagogical Strategies That Encourage Reflective Journal Writing, *Teachers College Record*, 104 (7), October 2002: 1393-1421.

Wegerif, R. (2012) *Dialogic: Education for the Internet Age*. London: Routledge.

ΔΙΚΤΥΟΓΡΑΦΙΑ-ΠΗΓΕΣ

<http://photodentro.edu.gr/ugc/retrieve/4146/euaisthisia.pdf>

<https://www.maxmag.gr/politismos/ekpaideusi/ensynaisthisi/>

http://www.specialeducation.gr/files4users/files/doc/aygerH_2012.doc

<http://hellenicplatform.org/oi-17-stoxoi/>

<https://inactionforabetterworld.com/17-pagkosmioi-stoxoi/>

<http://europeanschoolradio.eu/el>

ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

<https://blogs.sch.gr/>

<https://blogs.sch.gr/esrblog/esr-podcast/>

<https://bubbl.us/>

<https://changemakergame.ili.eu/>

<https://cmap.ihmc.us/>

<https://edu.pixton.com>

<https://el.padlet.com/>

<http://e-portfolio.sch.gr/>

<https://prezi.com/video/>

<https://storybird.com/>

<https://video.sch.gr/>

https://www.canva.com/el_gr/

<https://www.google.com/forms>

<https://www.storyjumper.com/>

<https://www.thinglink.com/>

<https://www.timetoast.com/>